

A szín arca

Gál András:
Radikális festmények 2008–2018

SINKÓ ISTVÁN

Budapest Galéria, Lajos utca, 2019. IX. 11. – X. 13.

foto: Juhász G. Tamás

Enteriőr

GÁL ANDRÁS

Untitled green (2018, olaj, vászon, 90×90 cm),
Untitled light grey (2017, olaj, vászon, 50×50 cm) és
Untitled light green (2018, olaj, vászon, 100×100 cm) című műveivel

HUNGART © 2019

No colour. Colour blinds.

AD REINHARDT

Gál András radikális képei a festő életművének erős állításait, kép-szín-felület kísérleteit mutatják meg a Budapest Galéria Lajos utcai kiállítótermében. A két szinten elhelyezkedő tárlat dátumozás nélkül építi egymás mellé Gál kísérleteit az egyes pigmentek minél intenzívebb vászonra hordásának folyamatában. Mindazt, amit a vastag rétegekben felhordott festékrétegek alkotójuk munkamódszeréről, a születés, a genesis állapotáról vallanak meg a nézőknek, a színrendszereknek, a színviszonylatoknak a kiállítóterhez való viszonyában érthetjük meg igazán.

Gál minimalista felfogású absztrakt képei önmagukban izgalmas szín- és felületjátéknak tűnhetnek, de minél mélyebben hatolunk be – a kiállítás kezdetén a földszinti első termekben elhelyezett szürke képek segítségével – a festő logikájának megismerésébe, egyre inkább egyértelművé válik a szándék; itt és most új, eddig nem látott egységben érzékelhetjük a festői gondolatot. Ebben leginkább a felső termek egymásba nyíló terei segítenek. A két szobával arrébb feltűnő lilásrózsa festmény egy darabjának a közelebbi terem zöld és/vagy sárga képeihez való viszonya új értelmezési tartományokat nyit. Igenis – ellentétben

Reinhardt kinyilatkozásával – a színek nem vakok. Sőt, látnak, és láttatnak. Az egyes képek mintha a színek arcképei, portrészorozatai lennének, melyek egy nemesi ház portréfalairól néznének ránk. A színek arcai. „A festmény egyszínű képként való felmutatásának célja pedig ugyanígy nem csupán egy színes tárgy készítése, hanem egyben az ábrázolt egyedi szín belső természetének a feltárása” – írja Zsikla Mónika a kiállítás megnyitójában. Valóban, az egyes festmények nemcsak színeikben, de festésmódjukban, a felhordott anyag kezelésében, a festék textúrájában is mások és mások.

E képeket surlófényben, oldalról is meg kell tekinteni. Itt azt észlelhetjük, hogy hány réteg kerülhetett a vászonra, illetve milyen ecset- vagy spaklibarázdák rendszere szövi át meg át a felületet.

Akár az erdő fáinak kérge, éppúgy jellegzetesen eltérők Gál festményeinek felületei is. Így, lassan beléjük hatolva, a kiállítás egyes darabjai is megnyílnak, nincs mindig szükség az építészeti környezettel való harmonikus együttlét felismerésére, a színportrék egymásra feleltetésére. A kép (a szín) önmaga, sajátos arcként tekint vissza ránk, s nyitja meg festékben fogant vonásait.

Gál András művei egy szigorú alkotó barátságos „gyermekei”. Jó rájuk tekinteni, érdekes elmélyedni bennük. Bár az első pillantásra „nem látogatóbarát festészet” (Zsikla Mónika) ez, a kiállítás hatalmas színes ívet húzó egésze mégis elvarázsolja, lenyűgözi a szemlélőt. S közben hallani véljük Steve Reich *Electric Counterpoint* című művét.